

Sygn. akt VII U 1458/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 kwietnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący Sędzia S.O. Grażyna Cichosz

Protokolant sekretarz sądowy Anna Łempicka

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2016 roku w Lublinie

sprawy I. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania I. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 27 lipca 2015 roku znak:(...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala I. J. prawo do emerytury od dnia (...) roku.

Sygn. akt VII U 1458/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 sierpnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił ubezpieczonemu I. J. prawa do emerytury, uznając, że do dnia 1 stycznia 1999 roku nie został udowodniony wymagany 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (decyzja akta ZUS).

Ubezpieczony odwołał się od powyższej decyzji podnosząc, że spełnił wszystkie warunki niezbędne do otrzymania emerytury (k. 2).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, argumentując, że złożone przez wnioskodawcę świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych nie spełnia wymogów prawem przewidzianych, gdyż nie powołuje się na stosowny wykaz, dział i pozycję rozporządzenia Rady Ministrów (odpowiedz na odwołanie k.3-4).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony I. J. urodził się (...).

Z niekwestionowanych ustaleń Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wynika, że wnioskodawca ma łącznie 25 lat okresów składkowych oraz okresów nieskładkowych (akta ZUS, bezsporne).

Od 1 sierpnia 1973 roku do 19 marca 2001 roku wnioskodawca pracował w (...) S.A. we W..

W wymienionym przedsiębiorstwie od 1 sierpnia 1973 roku pracował jako pomoc maszynisty żurawia samochodowego. Od dnia (...) roku wnioskodawca odbywał służbę wojskową, zaś po powrocie z wojska, nadal pracował na stanowisku pomocnika maszynisty żurawia samochodowego.

Od dnia 1 kwietnia 1976 roku (po uzyskaniu stosownych uprawnień), wnioskodawca został zatrudniony na stanowisku maszynisty żurawia samochodowego. W okresie od 15 stycznia 1977 roku wnioskodawca został zatrudniony na terenie ZSRR na stanowisku operatora kierowcy a po powrocie od dnia 1 marca 1978 roku podjął obowiązki maszynisty żurawia.

Następnie od 1 września 1988 roku wnioskodawca został zatrudniony jako elektromonter linii napowietrznych-operator sprzętu i na tym stanowisku wnioskodawca pracował do końca zatrudnienia

Przez cały okres zatrudnienia wnioskodawca pracował na stanowisku pomocnika operatora żurawia i operatora żurawia. Innych czynności nie wykonywał. W 1988 roku wnioskodawca został przeniesiony do grupy budowy linii napowietrznych ale pomimo, iż wpisywano w angażach elektromonter linii napowietrznych-operator sprzętu, pomocnik elektromontera linii napowietrznych - operator sprzętu, elektromonter robót budowlanych – montażysta, to wnioskodawca faktycznie pełnił obowiązki operatora żurawia przy budowie linii napowietrznych (świadczenie wykonywania pracy w warunkach szczególnych - akta ZUS, akta osobowe k.17, wyjaśnienia wnioskodawcy potwierdzone zeznaniami k. 25 i k. 26).

Powyższy stan faktyczny ustalony został na podstawie powołanych dowodów.

Przede wszystkim należy zaznaczyć, że Sąd nie jest związany żadnymi ograniczeniami w postępowaniu dowodowym w sprawach ubezpieczeń społecznych, które obowiązują w postępowaniu przed organem rentowym. Zasadniczym celem tego postępowania jest rozstrzygnięcie sprawy po dostatecznym, wszechstronnym wyjaśnieniu jej okoliczności spornych. Przepis art. 473 k.p.c. wprost stanowi, że w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron. Powyższe oznacza, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Z kolei ustalenie przez Sąd w toku postępowania odwoławczego, że dana praca była wykonywana w szczególnych warunkach jest wystarczającą podstawą do uznania wykonywanej pracy za pracę tego rodzaju (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku, II UKN 186/97, OSNP z 1998 roku, Nr 11, poz. 342; z dnia 21 września 1984 roku, III UZP 48/84, LEX nr 14630; z dnia 10 marca 1984 roku III UZP 6/84, LEX nr 14625).

W ocenie Sądu Okręgowego zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci zeznań wnioskodawcy jego akt osobowych z ponad 28 letniego okresu pracy w Przedsiębiorstwie (...) we W. jednoznacznie wskazują, że wnioskodawca we wskazanym wyżej zakładzie pracy wykonywał pracę pomocnika operatora żurawia i operatora żurawia

Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie zgłaszał wniosków dowodowych na okoliczności przeciwne, nie udowodnił więc, że wnioskodawca nie pracował w spornym okresie na wymienionych wyżej stanowiskach. Nie wykazał też żadnych innych okoliczności podważających wiarygodność świadków, co nakazywałoby z kolei uznać twierdzenia ubezpieczonego za gołosłowne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.jedn. Dz.U.2009.153.1227 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego m.in. w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli: 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach

dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (ust. 2). Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy (§ 2 ust. 1). Natomiast według § 3 za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Zgodnie z § 4 ust. 1 pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Na podstawie § 19 ust. 1 rozporządzenia, przy ustalaniu okresów pracy, o których mowa w § 2, uwzględnia się również okresy takiej pracy (służby), wykonywanej przed dniem wejścia w życie rozporządzenia.

Z poczynionych wyżej ustaleń wynika, że bezspornym jest, iż wnioskodawca spełnia warunki do uzyskania wcześniejszej emerytury, co do daty urodzenia, wieku i okresu zatrudnienia. Przedmiotem sporu było natomiast, czy posiada on wymagany 15 letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Według przywołanego rozporządzenia - Wykaz A Dział V poz. 3 pracami w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego, są m.in. prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych. Także w załączniku do zarządzenia Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983r. Dział V poz.3 pkt 4 (maszynista żurawia) są pracami w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. Powyższe oznacza, że stanowisko na, którym wykonywał pracę wnioskodawca jest wymienione jako stanowisko gdzie praca jest wykonywana w szczególnych warunkach, co uprawnia do niższego wieku emerytalnego. Wprawdzie stanowisko wnioskodawcy było określane różnie m.in. jako „maszynista żurawia samochodowego”, „operator kierowca”, „maszynista żurawia”, „elektromonter linii napowietrznych-operator sprzętu”, „pomocnik elektromontera linii napowietrznych - operator sprzętu”, „elektromonter robót budowlanych – montażysta”, to wnioskodawca faktycznie pełnił obowiązki operatora żurawia przy budowie linii napowietrznych jednakże zgromadzony materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, iż, charakter wykonywanych czynności odpowiada stanowisku określonym w wymienionym wyżej przepisie (maszynista żurawii samojezdnych). W ocenie Sądu do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych należy również zaliczyć okres pracy na stanowisku pomocnika operatora żurawia albowiem pomocnik wykonuje takie same czynności jak maszynista żurawia tylko pod nadzorem pracownika posiadającego uprawnienia. Obowiązki pomocnika wnioskodawca wykonywał przed służbą wojskową oraz po powrocie z wojska, zatem zaliczeniu podlega również okres odbywania służby wojskowej.

Przedmiotowe rozporządzenie stanowi w § 2 ust. 2, że okresy pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w

szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

Ubezpieczony przedstawił świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych za sporny okres, jednakże, co słusznie podnosi organ rentowy, stanowisko wskazane w świadectwie nie jest zgodne ze stanowiskiem wymienionym z załączniku do rozporządzenie Rady Ministrów.

W ocenie Sądu szczególne akta osobowe i zeznania wnioskodawcy dowodzą, iż pracował on w warunkach szczególnych przez wymagany prawem okres 15 lat.

Należy pamiętać, że w postępowaniu odwoławczym okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi, niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 roku w sprawie III UZP 6/84, LEX nr 14625). Jak wskazano powyżej, Sąd Okręgowy rozpoznający niniejszą sprawę uznał za wiarygodne dowody z zeznań wnioskodawcy przesłuchanego w charakterze strony i jego akt osobowych i na tej podstawie uznał twierdzenia ubezpieczonego w tym zakresie za prawdziwe.

W dniu złożenia wniosku skarżący ukończył 60lat. Zakład Ubezpieczeń Społecznych uznał, iż ma on wymagane okresy składkowe i nieskładkowe. Powyższe spowodowało, że Sąd uznając wyżej wskazane sporne okresy pracy wnioskodawcy za pracę wykonywaną w warunkach szczególnych zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia(...)roku tj. dnia złożenia wniosku..

W tym stanie rzeczy, na podstawie powołanych przepisów i art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.